

СТАНОВИЩЕ

от проф. Огнян Миладинов, дн

член на научни журю по официална защита на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен "доктор" в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по физическо възпитание на тема „Експериментиране на лекоатлетически средства за подобряване на физическата дееспособност при 7 – 10 годишни ученици“.

Докторант: Петя Кирчева Петкова

Научен ръководител: Доц. Каролина Георгиева, доктор

Общозвестен е фактът, че двигателната активност на учениците от българските училища е на много ниско ниво, а предприеманите от различни институции мерки за подобряване на това състояние, за съжаление, не водят до съществени резултати. Очевидно е, че трябва да се търсят такива средства, чрез които, в рамките на часовете по физическо възпитание, да се повиши интересът на учениците към занимания с физически упражнения. В този смисъл, тематиката на предоставения ми за становище дисертационен труд е актуална, а внедряването в практиката на това изследване би довело до повишаване нивото на физическата дееспособност на учениците и за подобряване на тяхното здраве.

Дисертационният труд на Петя Петкова е разположен на 167 стандартни страници и 50 страници приложения. Структуриран е по стандартната схема – с три основни глави, изводи и препоръки и списък на ползваната литература. Използвани са общо 159 литературни източници – научни публикации в печатна литература, нормативни документи и публикации в Интернет. Изследователският материал е онагледен с 34 таблици и 59 фигури.

В глава I проблемът за физическата дееспособност и физическото развитие е разгледан изключително подробно и многостранно. Посочени са предишни изследвания с подобна тематика и със съответните достигнати резултати, съпоставени са мненията на различните автори по изследваните проблеми. Съществено място е отделено на ролята на леката атлетика и на упражненията с атлетическа насоченост в училищното физическо възпитание, със своите възможности за подобряване на физическата дееспособност на учениците и внасяне на разнообразие в учебния процес. Анализът на проблема по литературни данни логично завършва с обобщени изводи и добре формулирана работна хипотеза.

Глава II е разположена на 10 страници и в нея подробно са описани всички необходими компоненти, характеризиращи дисертационния труд като цяло. Тук ще си позволя да направя забележка, че целта на изследването би могла да се формулира по-ясно така, че напълно да отговаря на същността на дисертационния труд. Като цяло, тази глава е разработена много добре, като подробно са описани методиките, предмета и обекта на изследване. Броят на

изследваните лица в отделните групи и възрасти е достатъчен за постигане на статистическа достоверност на резултатите от педагогическите измервания. Педагогическият експеримент е изцяло разкрит в основния текст и в приложенията, с описание на неговата същност, времетраене, вид и характер на упражненията, дозировка, общ обем и т.н.

Като особено силна част бих определил глава III от дисертационния труд – Анализ на резултатите от изследването. Като начало, данните за контролните и експерименталните групи за всички възрасти са подложени на вариационен анализ. Открити са особеностите на нивото на двигателните качества, определен е и приоритетът на отделните качества в различните възрастови групи.

В глава III.2. е проследено изменението на показателите за физическа дееспособност за времето на педагогическия експеримент. Анализирани са абсолютните стойности на изследваните показатели и е доказана статистическата достоверност на ефекта от приложената програма с помощта на Т-критерия на Стюдънт. Анализите са направени професионално и показват задълбочените познания на докторанта по обработка и анализ на данни от спортно-педагогически измервания. Основното, което прави впечатление от анализите на данните от статистическата обработка е, че при несъществени различия между контролните и експерименталните групи в началото на педагогическия експеримент, в края на експеримента резултатите в експерименталните групи показват значително по-голям прираст. (по-голяма temp). Това показва високата ефективност на приложената методика. От друга страна, в много голяма част от контролните упражнения, контролните групи също отбелязват съществен прираст от статистическа гледна точка, като temp е по-голяма от критичната стойност. Имам следния въпрос към докторанта - Означава ли това, че все пак, в училищата, в които е проведено изследването, е налице преподаване на достатъчно високо ниво, което води до положителни резултати по отношение двигателната активност на учениците“?

В крайна сметка е доказано превъзходството на експерименталните групи пред контролните групи и това обуславя необходимостта от допълнение на учебното съдържание в часовете по физическо възпитание и спорт с лекоатлетически средства по предложената програма.

По-нататък, анализът на данните от изследването продължава със съпоставяне на прираста на резултатите по различните контролни упражнения между отделните възрастови групи. Установени са възрастовите диапазони, в които отделните изследвани качества бележат най-съществен прираст.

Данните от изследването са подложени и на корелационен анализ, като са установени взаимовръзките между отделните контролни упражнения и са направени заключения за водещото значение на показателите за отделните двигателни качества в различните възрастови групи.

Характерът на проведеното от Петя Петкова изследване е такова, че в разработената програма са включени голям брой игри с различна насоченост и

от характера и начина на предлагане на тези игри се определя желанието на учениците за тяхното изпълнение. Ето защо, докторантът провежда анкетно проучване за степента на възприемане и на харесване от учениците на приложените игри, които са разделени на:

- игри с бягане;
- игри с бягане, скачане и прескачане;
- игри с хвърляне.

Установени са предпочитанията на учениците за изпълнение на определен тип игри в отделните възрастови групи.

В глава IV са изведени осем основни извода, които са ясни, конкретни и произтичат от направените анализи, като извод № 4 има по-скоро характер на препоръка. Изведени са и шест препоръки, които разкриват определени насоки за прилагане на практика на резултатите от изследването.

Анализът на данните от изследването на Петя Петкова показва, че в методичната литература има много материали, свързани с изследване на физическата дееспособност на учениците във възрастта 7 – 10 години. В този смисъл бих желал да задам следния въпрос – По какво предложената методика се различава от приложените такива в други подобни изследвания, кое е новото в тази програма?

В заключение искам да отбележа, че пред нас е представен един изцяло завършен, правилно структуриран и много добре онагледен труд, с висока научна и практическа стойност. Внедряването на резултатите от този труд би довело до подобряване на физическата дееспособност на учениците и до повишаване на интереса към занимания с физически упражнения с атлетическа насоченост и със спорт. Направените критични бележки ни най-малко не намаляват стойността на този труд. Съпътстващата дисертационния труд документация относно цялостното провеждане на докторантурата е пълна и изрядна.

Всичко това ми дава основание с увереност да изразя своето становище, а именно - Петя Петкова да бъде удостоена с образователната и научна степен „Доктор”.

София
11.04.2017 г.

Рецензент:

